

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

ČŠIS-2675/22-S

Název	Masarykova jubilejní základní škola Hřebeč, okres Kladno
Sídlo	Školská 262, 273 45 Hřebeč
E-mail	skolahrebec@gmail.com
IČO	70 989 567
Identifikátor	600 044 190
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jindřiška Čermáková, MBA
Zřizovatel	Obec Hřebeč
Místo inspekční činnosti	Školská 262, Hřebeč
Inspekční činnost na místě	4. – 6. ledna 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) jejich naplňování a soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, a školní jídelny. ZŠ vzdělává v deseti třídách 229 žáků (výrazný nárůst od předchozí inspekční činnosti) podle ŠVP pro základní vzdělávání, který vhodně zohledňuje podmínky

školy. Její naplněnost tak dosáhla 93 % jejího nejvyššího povoleného počtu. Škola eviduje 27 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), osm z cizojazyčného prostředí, kteří mají částečnou jazykovou bariérou. Školní družina realizuje vzdělávání ve třech odděleních s 69 zapsanými účastníky (78% naplněnost).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od srpna 2014, pro její výkon je odborně i manažersky kvalifikovaná. Část pravomocí vhodně a účelně delegovala na svoji zástupkyni a vedoucí vychovatelku školní družiny. Funkce výchovné poradkyně, metodičky prevence a metodičky informačních a komunikačních technologií (dále ICT) vykonávají pedagogové, kteří absolvovali příslušné specializační studium. Účinnou podporu žákům poskytuje odborně kvalifikovaná psycholožka. Výchovu a vzdělávání žáků zajišťuje celkem 16 učitelů, z toho devět nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace. Pedagogický tým vhodně doplňuje deset odborně kvalifikovaných asistentek pedagoga a dvě asistentky pro ukrajinské žáky. V zájmovém vzdělávání působí tři vychovatelky školní družiny, z toho dvě potřebnou kvalifikaci nemají. Jedna z nich v současné době studuje. Nízká kvalifikovanost pedagogického sboru, která se od předchozí inspekce ještě prohloubila, představuje pro školu personální riziko a má negativní vliv na průběh vzdělávání, který byl patrný především na druhém stupni. Snahu o získání kvalifikovaných pedagogů ředitelka prokázala. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je plánované, vychází z potřeb školy i z osobní profilace pedagogů a vedení školy jej účinně podporuje. V hodnoceném období bylo zaměřeno zejména na komunikační dovednosti, práci se žáky se SVP, inovativní metody výuky cizích jazyků, rozvoj gramotností, práci s ukrajinskými žáky aj. Ředitelka absolvovala DVPP zaměřené na zdokonalení v manažerských dovednostech. Poznatky získané na seminářích si pedagogové vzájemně předávají, jejich přínos pro školu ověřuje ředitelka při hospitacích. V této oblasti zaznamenala škola zlepšení od předchozí inspekční činnosti.

Spolupráce se zřizovatelem a zákonnými zástupci má pozitivní vliv na vývoj školy. Společné akce pořádané v rámci obce a spolupráce s místními spolky mají dlouholetou tradici. Společná prezentace činnosti školy podporuje i příznivé vztahy mezi žáky napříč všemi ročníky. Naplňování vzdělávacích programů vhodně doplňuje také četné zapojení školy do projektů. Zdařilá je motivace žáků ke třídění odpadů a sběru druhotných surovin, ke konzumaci mléčných výrobků, ovoce a zeleniny i výchově ke zdraví. Na výchově žáků ke zdravému životnímu stylu se prakticky podílí i školní jídelna, která připravuje vyváženou stravu s využitím zdraví prospěšných potravin.

Materiální a prostorové podmínky jsou dobré, umožňují naplňování. Ředitelce se daří získávat mimorozpočtové finanční zdroje z evropských projektů, i na DVPP. Finanční prostředky byly vhodně využity např. na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, environmentální výchovu aj.

Systém prevence úrazů a bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je funkční. Všichni jsou řádně seznamováni s nastavenými pravidly. Příčiny úrazů byly podrobeny analýze s důrazem na prokazatelné dodržování stanovených preventivních opatření. Dohledy nad žáky byly v průběhu inspekční činnosti řádně vykonávány. Budova školy je vhodně zabezpečena.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka na prvním stupni ZŠ byla dobře promyšlená a připravená. Učitelky využívaly široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií. U mladších žáků byly vhodně zařazeny relaxační chvíle. Žáci byli vedeni k samostatné práci, k práci ve dvojicích i ve skupinách. Převážná většina hospitovaných hodin byla velmi pestrá z hlediska metod a forem výuky. V závěru většiny z nich nechybělo hodnocení a sebehodnocení jako prostředek k uvědomění si žádoucích strategií pro dosažení stanovených cílů. Žáci se na učitelky obraceli s důvěrou a v hodinách byla zaznamenána příjemná pracovní atmosféra. Ve většině hodin byla účelně využita digitální technika učiteli i žáky. K motivovanosti žáků (včetně žáků se SVP) a splnění stanovených cílů nemalou měrou přispělo účinné využití vhodných didaktických pomůcek. Příležitostí ke zlepšení je čtenější využívání rozmanitých zdrojů informací a následná práce s nimi.

Dynamicke byly hodiny matematiky s možností výběru činností. Žáci si v nich osvojovali nové znalosti a upevňovali již probrané učivo, zdařile spolupracovali ve skupinách nebo samostatně, v průběhu činností probíhala vzájemná kontrola, případně oprava splněných úkolů. Často probíhala diskuse k zadanému tématu, v níž většina žáků prokazovala dobré komunikační dovednosti.

V hodině anglického jazyka učitelka vycházela z dosavadních znalostí a dovedností žáků a vhodně na ně navazovala. Dbala na úvodní rozmluvení se žáků v cizím jazyce. Důraz byl kladen zejména na procvičování a upevňování slovní zásoby směřoval k samostatnému ústnímu projevu žáků nebo k jejich vzájemné interakci. Jednoduché pokyny, které probíhaly v anglickém jazyce, byly žákům srozumitelné a přirozeně na ně reagovali.

V hodinách českého jazyka a literatury byli žáci vhodně vedeni k logickému a kritickému myšlení, práci s informacemi, souvislému vyjadřování a aktivně si osvojovali učivo. Důraz byl kladen na procvičení a upevnění učiva řešením problémových úloh. Učitelky měly pro rozvíjení žádoucích sociálních postojů žáků a upevňování jejich sebevědomí připravenou vhodnou nabídku činností, do kterých se žáci aktivně zapojovali.

Zdařile je rozvíjena čtenářská gramotnost napříč předměty. Ve všech hodinách byl kladen důraz na čtení s porozuměním, rozbor textu a efektivní práci s ním. Příležitostí ke zlepšení vzdělávacího procesu na prvním stupni je čtenější využívání informačních zdrojů žáky a výraznější diferenciací úkolů směrem k nadaným žákům.

Vzdělávací cíle hospitovaných vyučovacích hodin na druhém stupni často nebyly stanoveny s dostatečnou pečlivostí a ohledem na očekávané výstupy ŠVP. Odborně nekvalifikovaní učitelé je nesprávně ztotožňovali s tématy učiva. Příležitostí ke zlepšení je zařazování postojových cílů, které byly sledovány minimálně. Hodiny se vyznačovaly příznivou vzdělávací atmosférou, žáci s učiteli ochotně a spontánně komunikovali, učitelé projevovali zájem nejen o jejich vzdělávání, příležitostně i o epizodické události každodenního života, které je vzájemně? vhodně sblížovaly. Společným znakem většiny hodin byl nedostatek aktivizujících metod. Výjimkou byla prezentace četby v hodině českého jazyka a projekt v angličtině. Dominovala frontální výuka prokládaná samostatnou prací. Díky úplné absenci skupinové práce a ojedinělému využití práce ve dvojici neměli žáci příležitost pracovat na komplikovanějších zadáních vyžadujících diskusi o způsobu řešení, dělbu práce a kontrolu dosaženého výsledku. Učitelé nepoužívali badatelsky orientované přístupy, nízká pestrost zdrojů informací, kterými byly téměř výlučně výklad učitele nebo texty učebnice, podporovala rozvoj funkční gramotnosti jen málo. Didaktická technika byla ve většině hospitovaných hodin využita jen pro podporu názornosti nebo pro zadávání úloh.

Chybějící odborná kvalifikace nebo oborová specializace byla patrná především v hodinách matematiky, fyziky a zeměpisu. Velmi výrazně ovlivňovala výuku německého jazyka. Výuka matematiky měla velmi kolísavou úroveň vyžadující zlepšení. Výklad učiva nebyl metodicky dobře zvládnutý, žáci však byli vhodně směřováni k pochopení podstaty probíraných matematických jevů. Byl však zaznamenán také výklad matematicky chybného postupu. Výuka fyziky se vyznačovala neuspořádaným výkladem, kde chybějící správná formulace vzdělávacího cíle byla obzvláště výrazná. Hodina zeměpisu byla založena na izolovaných faktech, rozšiřovala sice všeobecný přehled žáků, ale opomíjela nalézání souvislostí daných prostorovými vztahy. Zdařilá byla hodina anglického jazyka, kde motivovaní žáci prezentovali výsledky svého projektu, učitelka zdařile integrovala dovednosti práce s informačními a komunikačními technologiemi a dramatizace písňového textu a hudby, k rozvoji jazykových kompetencí však vedla jen málo. Další hodina angličtiny byla zaměřená na osvojení gramatické struktury, kde chyběl kontext jejího užití a vazba na rozvíjení komunikačních dovedností. Při českém jazyce byla úspěšně rozvíjena čtenářská gramotnost žáků díky otevřenosti k výběru textů literárních děl blízkých současné žakovské generaci.

Zájmové vzdělávání probíhá podle ŠVP školní družiny, který logicky navazuje na ŠVP základního vzdělávání. Společným prvkem hospitované zájmové činnosti byla příjemná a přátelská atmosféra otevřená komunikaci, kreativita a také jasné dodržování stanovených pravidel. Aktivita vhodně zvolené k příslušnému tématu se střídaly s účinnou relaxací. Koordinace činností mezi vychovatelkami všech tří oddělení byla zřejmá. Při zájmovém vzdělávání byla zdařile rozvíjena také čtenářská gramotnost, vztah k hudbě, posilován vztah k přírodě i zájem o aktuální dění v okolí školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžné výsledky vzdělávání žáků zjišťuje tradičními metodami: písemným testováním, analýzou odevzdaných zadání, pedagogickým pozorováním a vyhodnocováním ústních projevů žáků v průběhu vzdělávání. Výkony žáků průběžně klasifikuje, žáci i zákonní zástupci jsou o těchto výsledcích vhodně informováni prostřednictvím elektronické žakovské knížky, zákonní zástupci dále pak na třídních schůzkách, v případě potřeby při individuálních konzultacích. Postupy formativního hodnocení jsou však využívány jen ojediněle, podnětů k dalšímu učení se žákům dostává v menší míře, zejména na druhém stupni.

Podle celkových výsledků vyjádřených klasifikací na vysvědčení, dosáhli ve druhém pololetí školního roku 2021/2022 všichni žáci očekávaných výstupů ŠVP, neboť ve škole nebyli neprospívající žáci. Podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním se na jednotlivých stupních liší. Zatímco na prvním stupni přesahuje dvě třetiny, na druhém stupni je to již jen necelá třetina. Průměrný prospěch tříd byl v uvedeném školním roce horší v každém postupném ročníku, již v pátém ročníku přesáhl hodnotu 1,50 a v devátém 2,00. Na horším průměrném prospěchu se podílí především profilové vyučovací předměty (český a anglický jazyk a matematika), klasifikační průměr však zhoršují i fyzika a chemie, pět žáků bylo také hodnoceno stupněm „dostatečný“ z výchovy ke zdraví. V těchto výsledcích se odráží i dopady období distanční výuky, které se v uplynulém školním roce nepodařilo zcela eliminovat.

Přibližně polovina žáků se ŠVP dosahuje na vysvědčení stejných, výjimečně i lepších výsledků než jejich spolužáci, u druhé poloviny poskytovaná podpora k plné kompenzaci jejich znevýhodnění nepostačuje a jejich výsledky jsou zřetelně horší. Škola tyto výsledky sleduje a přijímá opatření v podobě posílení doučovacích aktivit.

Díky efektivnímu kariérovému poradenství se všem žákům školy daří pokračovat ve středním vzdělávání, naprosté většině ve škole dle první volby. Zejména žákům s horším prospěchem ve vzdělávacích oblastech, které jsou předmětem jednotné přijímací zkoušky, pomáhá školou organizovaná bezplatná příprava. Skladba oborů vzdělání, do kterých se žáci hlásí, je vyrovnaná a odpovídá sociální charakteristice sídla školy. Ze čtyř uchazečů o vzdělávání v osmiletém gymnáziu ve školním roce 2021/2022 uspěli tři. Škole chybí systematická zpětná vazba o dostatečnosti přípravy jejích absolventů v navazujícím vzdělávání, příležitostně ji ředitelce poskytují jen samotní žáci.

Slabší stránkou systému hodnocení výsledků vzdělávání jsou chybějící vnější evaluační nástroje. Škola hlouběji neanalyzuje data z jednotné přijímací zkoušky, nepoužívá externí testové soubory a nespolupracuje na hodnocení výsledků s žádnou z podobných škol. Dílčí srovnání výsledků se žáky jiných škol tedy škola poskytuje pouze účast žáků v soutěžích. V matematice, kdy se některých soutěží účastní téměř všichni žáci vybraných ročníků, je tato informace významná, v ostatních soutěžích je jen dílčí, neboť účast žáků ve vyšších kolech je ojedinělá. Výjimečným úspěchem je dobré umístění jedné žákyně v krajském kole olympiády z českého jazyka.

Komorní charakter školy, cíleně budované kvalitní vztahy učitelů se žáky a účinný preventivní systém se odráží na velmi dobrých výsledcích chování žáků. O účinnosti prevence záškoláctví svědčí nulový počet neomluvených hodin. Žádný z žáků v uplynulém školním roce nebyl hodnocen sníženou známkou z chování, nikomu nebyla uložena důtka ředitelky školy, jen třem žákům důtka třídního učitele. Několik napomenutí třídního učitele bylo součástí prevence opakování drobných porušení školního řádu. Dobré vzdělávací atmosféře prospívá, že počet udělených pochval výrazně převyšuje počet všech kázeňských opatření.

O pestrosti aktivit školní družiny vypovídá měsíčník školní družiny na internetových stránkách školy, kde jednotlivá oddělení prezentují výsledky své měsíční činnosti pro zákonné zástupce účastníků a širší veřejnost. Bohatá nabídka rozmanitých zájmových kroužků je hojně využívána a umožňuje rozvoj nadání a zájmů.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazný nárůst počtu žáků.
- Opatření přijatá k odstranění nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti byla částečně účinná, přetrvává nekvalifikovanost pedagogického sboru.
- Zlepšení materiálních podmínek, zejména vybavení digitálními technologiemi.

Silné stránky

- Promyšlený a kvalitní systém preventivních aktivit školy, který má pozitivní vliv na vztahy mezi žáky napříč ročníky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Výrazná nekvalifikovanost pedagogického sboru má negativní vliv na průběh vzdělávání na druhém stupni.
- Příležitostí ke zlepšení je četnější využívání různých informačních zdrojů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nadále hledat kvalifikované učitele, případně motivovat stávající ke studiu.

- Vést žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 20 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Hřebeč vydaná dne 17. září 2012
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti
3. Vzorek personální dokumentace pedagogických pracovníků školy včetně jmenování a potvrzení ředitelky ve funkci, dokladů o dosaženém vzdělání, plánu DVPP a přehledu absolvovaných seminářů
4. Účetní a ekonomická dokumentace za rok 2021 a k 30. listopadu 2022
5. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví včetně knihy úrazů, analýzy úrazovosti, provozních řádů odborných učeben (tělocvičny, cvičné kuchyňky, dílny, keramické dílny, venkovní učebny) a rozpisu dohledů
6. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-874/16-S
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání včetně dodatků, a Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, účinné k termínu inspekční činnosti
8. Dokumentace školního poradenského pracoviště, k termínu inspekční činnosti
9. Školní řád a vnitřní řád základní školy, školní družiny, účinné k termínu inspekční činnosti
10. Doklady o přijímání žáků a účastníků k základnímu a zájmovému vzdělávání, školní rok 2022/2023
11. Evidence žáků a účastníků zájmového vzdělávání, k termínu inspekční činnosti
12. Třídní knihy, a záznamy o práci, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Hodnoticí materiály (hospitační záznamy), školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
15. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
16. Webové stránky školy <https://www.skolahrebec.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky

(g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Šebestová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Filip Dostál, školní inspektor

Mgr. Adéla Mia Filippi, školní inspektorka

Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.